

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□□□□□□□□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Dela „Solidaritatea”: Comunicat. — Memoriul către dl Ministru al Muncii și Ocrotirilor Sociale, privitor la reglementarea fondurilor de pensuni de pe lângă întreprinderile particulare. — La articolul „Indrăsneală prea mare”. — Situația. — *Cronica*: Președintele Poloniei și al Băncii Poloniei la București. Moartea lui Rockefeller. Dl Gh. Ghiorghiu. Modificarea dispozițiilor legale privilegiate la aranjamentele încheiate cu creditorii pe baza art. 50 și 52 din legea dela 7 Aprilie 1934. Adunarea generală a Casei Centrale a Cooperației. Consiliul superior al cartelurilor. Fuziune de băne. Adunarea generală ordinară. O nouă instituție? Consiliul Superior Economic. Industria de tricotaje s. a., Sibiu. Avansări la Banca Națională. Banca Franței a ureat școntul. Prelungirea reducerilor pe C. F. R. Cursul monedelor. Bursa. — *Bilanșuri*: „Cetatea”, inst. de credit și economii, soe pe acții, în Șomeuta-Mare. „Chiorana”, Bancă Economică, Comercială, Soc. Anon. Rupea.

Dela „Solidaritatea”.

Comunicat.

Joi, 10 crt., s'a ținut la Cluj, în sala de ședințe a Băncii Centrale pentru industrie și comerț, o ședință a Consiliului de administrație al „Solidarității”.

Cu acest prilej s'au luat următoarele hotărâri:

Consiliul de administrație

1. Incredințează biroul „Solidarității” să redacteze și să înainteze un memoriu către dl Guvernator al Băncii Naționale a României pentru urgitaarea ac-

țiunii de ajutorare a băncilor membre;

2. Decide începerea unei acțiuni noi pentru susținerea intereselor economice românești din Ardeal și Banat.

Sibiu, 12 Iunie 1937.

Consiliul de administrație.

MEMORIUL

către dl Ministru al Muncii și Ocrotirilor Sociale, privitor la reglementarea fondurilor de pensuni de pe lângă întreprinderile particulare.

Acest memoriu a fost prezentat Dlui Ministru Dr. I. Nistor în ziua de 6 Mai 1937, prin dl Sofron Roșca consilier al „Solidarității”. Dl Ministru a promis toată sollicitudinea sa, rămânând să se studieze problema. Până azi însă nici „Solidaritatea” și nici „Colegialitatea” n'a obținut nici un răspuns. Ținem să dăm publicității acest memoriu, pentru a arăta celor interesați și opiniei publice imposibilitatea de executare a art. 125 din Legea pentru unificarea asigurărilor sociale și a Regulamentului acestui text de lege.

DOMNULE MINISTRU,

În Monitorul Oficial No. 277 din 27. XI. 1936 s'a publicat „REGULAMENTUL DE APLICAREA ART. 125 DIN LEGEA PENTRU UNIFICAREA ASIGURĂRILOR SOCIALE”, privitor la fondurile de pensuni de pe lângă întreprinderile particulare.

Subsemnatele „**SOLIDARITATEA**“, ASOCIAȚIUNEA INSTITUTELOR FINANCIARE ROMÂNEȘTI din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, cu sediul în Sibiu, și „**COLEGIALITATEA**“, Asociațiunea funcționarilor români de bancă, comerț și industrie, cu sediul în Cluj, dorind să executăm în cea mai bună înțelegere dispozițiunile legale, am constatat, atât reprezentanții patronilor, cât și cei ai salariaților, că *sunt imposibil* de executat dispozițiunile cele mai esențiale ale art. 125 și mai ales ale Regulamentului, care depășește chiar și dispozițiunile textului de lege.

În cele ce urmează ne luăm voie să Vă demonstrăm imposibilitatea de fapt și de drept de a executa dispozițiunile art. 125 și ale Regulamentului, precum și remediile ce credem că sunt a se lua.

DOMNULE MINISTRU,

După părerea noastră greșala de căpetenie a legii este, că fără să se țină seamă de posibilitățile date și de menirea specială a acestor fonduri de pensuni, se impune acestor case sau fonduri de pensuni **regimul actuarial**, propriu societăților de asigurare, întreprinderi comerciale cu scop lucrativ, căutând să schimbe regimul actual, cel **bugetar**.

Intr'adevăr în țara noastră — exceptând câteva fonduri de pensuni administrate pe lângă societățile de asigurare — toate casele (fondurile) de pensuni au lucrat și lucrează după **regimul bugetar**.

În cadrul acestui regim, toate plățile de pensuni se fac din bugetul de cheltuieli al întreprinderii, în debitul contului cheltuielilor de gestiune ale întreprinderii, pe lângă care ființează fondul de pensuni. Cifra fondului de pensuni este cu totul indiferentă pentru că este absolut intangibilă. Sub regimul bugetar al fondurilor de pensuni se ivesc și cazuri, când totalul pensiunilor plătite într'un singur an, depășește cifra fondului de pensuni și cu toate acestea starea fondului rămâne nealterată, ba chiar sporește, ca întotdeauna, cu o colă oarecare. Sub regimul bugetar nu importă că salariile funcționarilor (cu drept la pensie) sunt de exemplu de Lei 332.651.— anual, față de care fondul de pensuni dispune numai de Lei 252.000.— în total. Pensiunile s'au plătit, se plătesc și se vor plăti din bugetul cheltuielilor generale ale întreprinderii. Din bilanțurile alor 30 de bănci românești mai principale din Transilvania și Banat pro 1935 extragem următoarele două date :

Salarii Lei 33.756.756.— față de care avem fondurile de pensii de Lei 62.111.812.

Pentru justa apreciere amintim că d. ex. Banca Românească a înregistrat la bilanțul ei pro 1935 salarii de total Lei 69.375.681.

Regimul bugetar este atât de adânc înrădăcinat în țara noastră, încât și CASA PENSIILOR (Casa Generală de pensuni a funcționarilor publici din Ro-

mânia) dela începutul ei și până astăzi activează *exclusiv după regimul bugetar*.

Administrația generală a acestei case de pensii a funcționarilor publici — adică Statul Român — a prevăzut, ce e drept, prin art. 53 și 54 din Legea generală de pensuni din 15 Aprilie 1925 unele dispoziții în vederea trecerii dela regimul bugetar la regimul actuarial. O parte însă din aceste dispozițiuni este de natură platonice, iar restul a fost revocat tot de către Stat și tot pe cale legislativă.

În fapt, prin aliniatul 2 și 3 al art. 54 din Legea generală de pensuni se dispune că rezerva matematică (deci regimul actuarial) a Casei care constituie fondul necesar pentru asigurarea plății pensiunilor, se formează din *excedente bugetare precum și în general din veniturile nefolosite prin buget*. (Când trăim de atâtea decenii în epoca creditelor suplimentare a cheltuielilor extraordinare). Iar art. 54 al Legii generale de pensuni prin care se stabilește *garanția Statului* în ce privește plata pensiilor, impune Statului *obligatia de a constitui rezerva matematică* a drepturilor de pensuni lichidate sau în formațiune, prin subvenții anuale de câte $\frac{1}{2}\%$ din *bugetul general al Statului*. Însă prin repețite legi ulterioare Statul a revenit și a făcut să fie anulat acest obligament de constituire a rezervei matematice. Așa de ex. legea din 6 Iunie 1934 ordonă Casei Generale de Pensuni să întrebuițeze subvențiunile, cele de $\frac{1}{2}\%$ anual, prevăzute prin art. 54 al Legii generale de pensuni, *nu la constituirea rezervei matematice, ci la plata pensiilor curente*. Și că aceste încercări zadarnice ale Statului s'au făcut pentru constituirea unei părți din totalul rezervei matematice, anume numai pentru rezerva matematică a pensiilor curente. Nici nu se poate imagina o capitulare mai plausibilă a regimului actuarial în fața regimului bugetar. Chiar Statul însuși dispune Casei Generale de Pensuni prin număroase Legi să plătească pensiile pe *cale bugetară*, pentru că **Statul nu are puțința să-și constituie rezerva matematică a Casei Generale de Pensuni, care rezervă matematică reprezintă enorma cifră de cca. 60—70 miliarde!**

Ori regimul actuarial pretinde ca plata pensiilor să se facă în mod absolut independent de bugetul de cheltuieli al întreprinderii comerciale, sau al Statului, întrebuițând în acest scop numai propriile sale venituri și propriile sale fonduri.

Regulamentul nu numai că introduce regimul actuarial, dar prevede și retroactivitatea obligațiilor impuse prin Regulament.

Sarcinile și obligațiunile de plată ale unor fonduri de pensuni erau și sunt garantate de către întreprinderile bancare. Aceste garanții au fost luate și sunt obligatorii și în cadrul regimului bugetar. A trece însă pur și simplu obligativitatea garanției dela sistemul bugetar la sistemul actuarial, însemnează a

constitui obligații retroactive, acoperind cu numărul toate sarcinile și obligațiile pentru toate drepturile de vechime de ani utili, derivate din trecut. Aceasta înseamnă o retroactivitate tehnică. Dar precum retroactivitatea juridică este neconstituțională, tot astfel și retroactivitatea tehnică este inoperantă și neobligatoare, fiindcă este pur și simplu imposibilă de executat, însemnând distrugerea întreprinderilor comerciale, exproprierea patronului — în speță a acționarilor în favoarea pensionarilor și a salariaților. Căci **una este obligația de a face o plată și de a o garanta și alta este obligațiunea de a constitui un capital pentru acoperirea plăților ipotetice din viitor!**

Sunt date cazuri de trecere în cadrul aceluiaș regim gestionar de pensii dela un fond vechiu la un fond nou. Uzanța a stabilit definitiv în astfel de cazuri că vechiul fond cu vechiul său grup de membri rămâne în cadru vechiu cu întregul său aparat vechiu, până la stingerea tuturor membrilor vechi. Iar fondul cel nou nu poate să preia nici activ, nici pasiv dela fondul vechiu. Regulamentul preînde că vechile obligații de natură pur bugetară să fie transformate în noi obligații de natură actuarială. Dar valoarea unei obligații nu este în funcție numai de cifra sumei de bani, ci este în funcție și de scadența plăților. Scadența reală, iar nu cea ipotetică, matematică. Dacă regulamentul însuși admite posibilitatea *desechilibrului actuarial*, este oare exclus ca în cei 20 ani prevăzuți de art. 30 al Regulamentului, să se producă cel puțin câteva desechilibre actuariale? Ori, fiecare desechilibru actuarial, după cum vom arăta mai jos, cauzează o păgubire a funcționarilor, fie prin majorarea cotizațiilor, fie prin reducerea drepturilor.

Dar nesocotirea obligațiilor contractuale ale întreprinderilor comerciale, impuse prin actualele statute ale fondurilor de pensii — având aceste întreprinderi conform Regulamentului obligațiunea să completeze rezerva matematică fie și numai în 20 ani — înseamnă o expropriere a acționarilor în favoarea salariaților, ceea ce este inadmisibil conform principiilor constituționale, de care este guvernată Țara noastră. Dar indiferent de orice principii de drept constituționale, această expropriere are drept consecință distrugerea întreprinderilor, ceea ce nu este nici în interesul salariatului.

Nu însă toate întreprinderile au obligațiunea, conform statulelor fondurilor de pensii existente, să garanteze integritatea drepturilor de pensie, și mai ales pentru viitorii angajați. Cu toate acestea Regulamentul dispune regimul actuarial pentru toate fondurile de pensii existente.

Dar acest regim actuarial este imposibil de executat și din următoarele motive de ordin tehnic, lipsind condițiunile de fond.

Fără de condițiunile categorice de asimilare a fondurilor de pensii cu întreprinderile de asigurare, lipsesc importante condițiuni de fond, precum capitalul de garanție, determinarea masei (fondurilor de operațiuni) întinderea riscurilor, măsura reasigurării și în sfârșit condițiunile de organizare tehnică a gestiunii.

Lipsa de prevedere a acestor condițiuni de fond face, ca existența fondurilor de pensii, ca persoane juridice independente și *având de bază regimul actuarial*, să fie compromisă prin perspectiva sigură a insolabilității.

1. Capitalul de garanție.

Lipsește prevederea unei garanții materiale, a unui Fond de garanție sau unui capital de garanție.

În ce privește importanța acestui gol este suficient a ne referi la legile de asigurare, cari nu cunosc și nici nu admit nici un fel de întreprindere fără un capital de garanție. Iar în ce privește legislația operațiunilor de asigurări de viață, în privința capitalului de garanție, cea mai indulgentă este legea românească: 4.000.000 — Lei. Se cere aceasta garanție nu din motive de formalitate, ci cu destinația și în funcțiunea de apărare a intereselor materiale, fundamentale ale asiguraților pentru cazurile când riscurile asumate nu se pot acoperi prin fondurile determinate de rezerva matematică.

Deși Casele sau Fondurile de pensii nu sunt întreprinderi comerciale, prin felul cum sunt organizate de Regulament, aceste Case sau Fonduri sunt obligate la o serie de obligațiuni financiare, cu registre de contabilitate, cu bilanțe de două feluri, cu obligațiuni materiale bănești precise, cu excedente și deficite de gestiune. Aceasta rezultă din aliniatul 3 al art. 21 unde se vorbește despre realizarea echilibrului actuarial, sau: întrebuițarea excedentului constat repetat. Nu poate servi drept *capital de garanție* nici așa numitul *capital inițial* menționat în art. 6, alineatul d), deoarece acest capital are destinația sa specială și simplul rol de rezervă matematică pentru acoperirea obligațiilor contractate din cauza vechimii membrilor cu ani utili anteriori datei de înființare a Fondului sau Casei de pensii.

2. Massa (Fondul) de operațiuni.

Nici Legea și nici Regulamentul nu stabilesc numărul minimal al membrilor, acestor Case sau Fonduri de pensii cari se vor constitui ca persoane juridice și cu regim actuarial. Este adevărat că Regulamentul se referă la dispozițiile legii persoanelor juridice care prevede că o asociație trebuie să se compună din cel puțin 20 membri. Ori o întreprindere de asigurări de viață (pensii) cu un număr de 20 asigurați este ceva ce nu se poate concepe în tehnica

operațiunilor de asigurare. O asemenea gestiune comportă riscuri enorme și incalculabile.

Explicația este naturală. Să luăm de ex. tabelele statistice ale societății elvețiene: Caisse d'Assurances des fonctionnaires, employés et ouvriers din Berna. După aceste tabele, dintre 730.931 funcționari activi la etatea de 52 ani decedează în cursul anului următor 20.580 persoane (în procente aproape 3%). Iar dintre 9.437 funcționari trecuți la pensie *pentru infirmitate*, decedează în anul următor (etate 53 ani) un număr de 330 infirmi (aproape 4%).

Deci la etatea de 52 ani avem de-a face cu o mortalitate totală de 7% din numărul membrilor. Întrebarea este: dacă fondul nostru de pensiiune numără în total 10 membri, ce cantitate de daune tehnice se poate aștepta în anul următor? Câți membrii pot muri în baza probabilităților statistice? Răspunsul este imposibil, deoarece chiar toți cei 10 membrii se pot număra între cei 20.580 resp. cei 9.437 morți înregistrați de tabelele statistice. Ori procentul de mortalitate în cazul unui mic număr de membrii ai fondului este indeterminabil cu precizie. Procentul real poate fi între 0% și 100% fie la probabilitatea de moarte, fie la cea de viață.

Acestea sunt riscuri enorme și mai ales sunt riscuri ce se pot determina cu atât mai greu, cu cât numărul persoanelor este mai mic. Casele (Fondurile) de pensiiuni, cari se constituiesc ca *persoane juridice independente* bazate pe regim actuarial cu un număr mic de membri riscă să meargă spre un dezastru financiar absolut sigur.

Lipsește masa (fondul), terenul de operațiuni, care să dea Casei (Fondurilor) de pensiiuni o cantitate minimală de operațiuni, care să facă cel puțin o aproximație față de probabilitățile statistice de activitate, moarte, infirmitate. Casele (Fondurile) de pensiiuni viabile dispun de un număr cât mai mare posibil de membri.

Iată încă una din principalele condițiuni de fond, de care Regulamentul nu ține seama.

3. Intinderea riscurilor și măsura reasigurării.

Siguranța unei gestiuni financiare fără pierderi în tehnica operațiunilor de asigurări de viață (pensiiuni) nu este dată nici în mod absolut și nici în mod suficient, nici prin capitalul de garanție, nici prin rezervele matematice deduse prin formulele matematice întemeiate pe tabelele statistice, ci este dată prin *reasigurare*.

Reasigurarea este una dintre condițiunile tehnice de fond pentru toate operațiunile de asigurare. De aceea este natural, că Legea pentru înființarea și funcționarea întreprinderilor de asigurare, prin art. 7, punct 5, pretinde în mod categoric, *limitarea riscurilor și măsura reasigurării*.

Ce măsură de riscuri poate suporta o Casă (Fond) de pensiiune — ca persoană juridică independentă — dacă nu are nici capital de garanție și nici un număr suficient de membrii? În asemenea cazuri o administrație conștientă ar trebui să meargă cu măsura reasigurărilor până la sută la sută, dacă peste tot ar găsi pe piață societăți de reasigurare în condițiunile statutelor speciale ale respectivelor Case (Fonduri) de pensiiuni.

4. Organizarea tehnică a gestiunii Caselor (Fondurilor) de pensiiuni.

Dintre toate condițiunile de fond necesare constituirii Caselor (Fondurilor) de pensiiuni, nu este de cea mai mică importanță organizarea tehnică corespunșătoare.

Dar din toate măsurile de organizare tehnică de specialitate *Regulamentul* nu cunoaște decât stabilirea justă a rezervei matematice cu răspunderea actuarului, care semnează bilanțul actuarial și plasarea rezervelor matematice în siguranță maximală.

Sunt incontestabile măsuri importante și necesare, dar nu sunt suficiente. Ele nu exhaurizează seria condițiunilor de organizare. Și nici chiar acestea nu sunt determinate în mod suficient prin Regulament. Regulamentul nu menționează nici măcar cu un singur cuvânt normele de funcționare tehnică a Caselor (Fondurilor) de pensiiuni; măsurile de încasarea cotizațiilor, de plata pensiilor, serviciile și incompatibilitățile, cercurile de atribuțiuni etc.

a) *Bilanțul actuarial*. Regulamentul prevede întocmirea bilanțului contabil în fiecare an, iar întocmirea bilanțului actuarial tot la 3 ani.

Regulamentul obligă administrația Caselor (Fondurilor) de pensiiuni să întocmească bilanțuri contabile inexacte, *ori bilanțul contabil într-o gestiune de asigurări de pensiiuni nu se poate face decât pe baza bilanțului actuarial*, întocmit întotdeauna în prealabil. Ori, un bilanț contabil făcut să aibă la bază bilanțul actuarial, este pur și simplu un bilanț inexact. (Vezi alin. prim al art. 20).

b) *Personalul tehnic de specialitate*. În ce privește viza unui actuar autorizat sau expert, bine face Regulamentul, că cere viza actuarilor *calificați*, potrivit art. 39, din Legea societăților de asigurare.

Se înțelege viza și răspunderea. Dar chestiunea tehnică este a lucrării însăși.

Ori, actuarii calificați sunt organizați în CORPUL ACTUARILOR. Din cei 15 actuari experți câți numără Corpul Actuarilor sunt 5 profesori universitari, cari nu se angajează la bucătăria calculațiunilor actuariale. Alți 5—6 sunt directori generali, sau directori de societăți și servicii publice, cari de asemenea sunt ocupați cu serviciile lor, altele decât însuși actuarialul. În sfârșit 4—5 experți — în toată țara — sunt actuari

profioniști, cari sunt ocupați cu propriile lor lucrări la care sunt angajați în mod permanent ca profesioniști. La fel stă chestiunea și cu actuarii autorizați, a doua grupă a Corpului Actuarilor.

De unde se va recruta deci forța de muncă pentru lucrările tehnice de specialitate ale calculațiilor actuariale însăși? Regulamentul nu se îngrijește de lucrările actuariale, numai de viză.

5. Echilibrul actuarial.

Regulamentul mai contribuie la distrugerea actualelor Fonduri de pensuni și prin obligativitatea echilibrului actuarial. Rezultatele acestei măsuri sunt cu desăvârșire antisociale.

Ce înseamnă echilibrul actuarial?

Regulamentul precizează rezerva matematică astfel: rezerva matematică este diferența — la un moment dat — între obligațiile Casei (sau Fondului) de pensuni față de membrii săi și obligațiile membrilor față de Casă sau Fond. Iar rezerva matematică trebuie să se găsească de fapt în totalul plasamentelor, în situația financiară reală. Ori, dacă se produce o diferență între rezerva matematică obligatorie și între situația de fapt a plasamentelor, aceasta diferență este un *desechilibru actuarial*. În cazul din urmă Regulamentul prevede — prin alineatul 3 din art. 21 — remediul de *modificare a cotizațiilor sau a drepturilor pentru realizarea (înțelege: restabilirea) echilibrului actuarial*.

Dar desechilibrarea actuarială se înțelege prin Regulament numai în sens peiorativ, deoarece cazul contrar se codifică prin cuvintele: *întrebuințarea precedentului*.

În consecință — la un moment dat — din pricina desechilibrului actuarial și în vederea restabilirii aceluși echilibru actuarial, Regulamentul *procedează la majorarea cotizațiilor sau la reducerea drepturilor*.

Două sunt consecințele tehnice care derivă din acest regim și anume:

a) Nu poate exista nici o situație financiară oricât de dezastruoasă a unui Fond de pensuni, care să nu poată fi adusă în echilibru actuarial, dacă se modifică cotizațiile — prin majorare — și drepturile membrilor — prin reducere — în mod suficient pentru restabilirea echilibrului actuarial.

b) Nu există niciodată siguranța, că Fondul de pensuni va putea fi constrâns prin *Regulament*, sau va putea fi făcut capabil să-și îndeplinească obligațiile contractate pe viața oamenilor, a membrilor săi.

Este altă întrebare, că cine va putea constrânge pe *membrii funcționari activi* să contribuie cu cotizații majorate pentru echilibrarea actuarială a plăților de pensuni pe seama acelor camarazi cari — la un moment dat — au produs desechilibrul actuarial? Urmează deci în mod logic și inexorabil reducerea

drepturilor membrilor. Ce e mai rău, reducerea drepturilor privește o anumită pierdere de drepturi câștigate.

6. Retroactivitatea tehnică.

Există o retroactivitate juridică paralelă cu o retroactivitate tehnică.

De fapt art. 30 din Regulament introduce ca inovație retroactivitatea tehnică în materie de pensuni.

Acest articol are menirea să facă — în timp de maximum 20 ani — tranziția de la regimul vechiu, la regimul nou.

Dar în tehnica gestionară a Fondurilor de pensuni această tranziție înseamnă trecerea de la un regim real, la un regim *cu totul contrar*. Se face trecerea de la regimul bugetar la regimul actuarial? Nu, ci cu totul altceva. Se creiază obligațiuni cu totul noi, cari până acum nu existau.

Regulamentul prejudiciază și pe funcționari și pe patroni prin impunerea de obligații retroactive derivate dintr'un regim vechiu (cel bugetar) în favoarea regimului nou (cel actuarial). Pagubele trebuiesc suportate de dragul Regulamentului, atât de către funcționari, cât și de către patroni.

Casele (Fondurile) de pensuni ca să poată corespunde regimului actuarial, ce caută să li se impună, sunt obligate prin Regulament, dar nu și prin art. 125 din Lege, ca până la 8 Aprilie 1938 cel mai târziu, să-și câștige personalitatea juridică pe baza legii persoanelor juridice. În multe cazuri însă obținerea personalității juridice este irealizabilă. Anume art. 32 din legea persoanelor juridice prevede, că o asociație trebuie constituită din cel puțin 20 persoane. Ori sunt foarte multe bănci sau alte întreprinderi comerciale și industriale, cari în total nu au decât 7—10 funcționari și pensionari; în schimb au fonduri de pensuni destul de apreciable. Dar mai este și o chestiune fiscală! Anume la donațiuni (Fundațiuni) taxa de timbru este 35%! Adevărat că în baza art. 22, § 40 din Legea timbrului modificat la 1 IV. 1934, s'ar putea interpreta de către Ministerul de Finanțe, că este vorba de constituirea unei fundațiuni în scop de binefacere, în scop social, în care caz ar fi scutit de orice taxe. Pentru aceasta însă ar fi nevoie de aprobarea prealabilă și *categorică* a On. Minister de Finanțe.

Domnule Ministru, în acest memoriu am stăruit îndeosebi asupra principiilor de bază a regimului, ce caută să se impună fondurilor de pensuni și nu vom insista asupra amănunțelor din Regulament, cari de altfel nu au nici o bază legală și sunt fără considerare la interesele întreprinderilor și a salariaților și mai ales la raporturile contractuale existente azi între patron și salariat, ca d. ex.:

Art. 5, litera c), care este contrară legii, contrară menirii constituirii fondului. Dacă este fundațiune

atunci nu se poate trece peste prevederile fondatorului. Dacă este asociațiune, atunci în privința disolvării fondului, trebuie să aibă un cuvânt și patronul, care are o parte importantă în constituirea fondului și care nu poate înțelege să sacrifice numai în folosul unor anumiți funcționari și din o anumită epocă.

Art. 5, litera *d*), adaugă la lege și nu ține seamă de raporturile contractuale bazate pe statutele în vigoare azi la fondurile de pensii existente.

Art. 5, litera *e*) care obligă statutele noi să prevadă posibilitatea recunoașterii vechimei aceluia membru, funcționar nou, care varsă la noul fond ce i s'a restituit de vechiul fond, de asemenea nu ține seamă de dispozițiile în vigoare azi la fondurile de pensii existente. Regulamentul uită că reținerile nu acopere totdeauna rezerva matematică și în acest caz se naște întrebarea, cine, cum și de unde se va completa diferența dintre reținerile restituite și dintre rezerva matematică, corespunzătoare vechimei aceluia membru (funcționar) nou venit?

Art. 24 este fără nici o bază legală și fără să fiină seamă că cei interesați nu pot să renunțe la judecătorii lor firești.

Art. 26 este împotriva interesului colectiv și a prevederilor actuariale, care se întemeiază pe o continuitate echilibrată a riscurilor și a veniturilor. Este o inovație tehnică profund păgubitoare, atât pentru fondurile de pensii, cât și pentru membrii acelor fonduri, acordând pensionarilor dreptul de rescumpărare a pensiunilor lor viitoare, în raport cu capitalurile constitutive ale acelor pensii. Dar aceasta dispoziție mai deschide și o ușă largă tuturor fraudelor și speculațiilor.

Trebuie însă să stăruim asupra obligațiilor impuse în art. 28 din Regulament prin care Casele (Fondurile) de pensii au să înainteze până la 27 Noiembrie 1937 cel mai târziu, un bilanț actuarial și să-și câștige personalitate juridică până la 5 Martie 1938 cel mai târziu. Pentru motivele arătate în acest memoriu, Fondurile noastre de pensii nu pot satisface nici una din aceste obligații, prevăzute de Regulament.

DOMNULE MINISTRU,

Ca urmare a celor arătate mai sus, Vă rugăm respectuos să binevoiți a abroga în întregime Regulamentul publicat în Monit. Of. No. 277 din 27 Noiembrie 1936 și a propune Corpurilor Legiuitoare modificarea sau înlocuirea art. 125 din Legea pentru unirea asigurărilor sociale, cu o lege specială pentru reglementarea fondurilor de pensii, în ființă pe lângă întreprinderile comerciale și industriale, având această lege următoarele principii:

1. Obligațiile societăților comerciale și industriale de a plăti anumite pensii funcționarilor lor,

se vor încadra în două sisteme distincte și separat reglementate:

a) Sistemul actuarial;

b) Sistemul bugetar.

2. Societățile vor putea adopta ori care din aceste două sisteme.

Cele cari vor adopta sistemul actuarial vor fi guvernate de principiile cuprinse în art. 125 din Legea asigurărilor sociale, care va urma să fie din nou legiferat pentru a i se face modificările și precizările pe cari le-am cerut în cuprinsul prezentului memoriu.

Pentru cele cari vor adopta sistemul bugetar se va alcătui o nouă legiuire, — pe cât posibil în formă de decret-lege, — după următoarele principii:

3. Asigurarea pensiunii se face la societatea respectivă comercială ori industrială, care răspunde pentru obligațiile ce și-a luat cu întreg avutul ei. Pensiunile vor însărcina bugetul anual al societăților.

Intinderea și cuprinsul obligațiilor societății, rămâne așa după cum s'a stabilit între părți în trecut, ori după cum vor conveni în viitor.

4. Funcționarii vor plăti cotizațiile la societate, care le va întrebuința fie pentru plata pensiunilor, fie pentru augmentarea fondului de pensii. Vărsarea sumelor întrecătoare după plata pensiilor — la fondul de pensii este obligatoare.

5. Fondurile de pensii cari se găsesc trecute în bilanțurile societăților comerciale și industriale, se consideră drept patrimoniu afectat pentru *garantarea* și *asigurarea* obligațiilor pe cari societatea le-a luat față de angajații săi.

Fondul nu trebuie să acopere pe deplin obligațiile societății, dar e de dorit să fie cât mai mare. În acest scop se va prevedea, că societatea este obligată a afecta în fiecare an o anumită cotă din venitele sale bilanțiare pentru fondul de pensii. Izvoarele de alte venituri pentru fond uzitate până la promulgarea legii se vor menține asemenea.

6. Se va proceda la separarea fondului de pensii de celalalt patrimoniu al societății, pentru a-l pune la adăpost de orice risc și a-i consolida caracterul de garanție.

În acest scop:

Fondurile de pensii existente azi la societățile comerciale și industriale se transformă prin însuși efectul legii în *fundățiuni* având drept scop interesul social al ocrotirii și asigurării funcționarilor față de cari societatea și-a luat obligații de plata unor pensii.

Societățile vor fi obligate ca în termen de un an să facă toate formalitățile pentru înscrierea acestor fundățiuni în registrul persoanelor juridice.

7. Patrimoniul fondului devine patrimoniu al fundățiunii și va fi plasat în termen de cel mult 5 ani în imobile și titluri de valoare ori în alte bunuri ga-

rantate, după cum se prevede în legea asigurărilor pentru rezervele matematice ale asigurărilor de viață.

8. Capitalul fundațiunii nu va putea fi folosit pentru plata pensiunilor. Societatea are dreptul a întrebuința pentru plata pensiunilor cel mult venitele anuale ale fundațiunii.

Capitalul fundațiunii va fi augmentat an de an de către societate, până ce capitalul va ajunge la o sumă echivalentă cu calculul actuarial al pensiilor.

9. Fundațiunea va fi un organ anex al societății, servind interese congruente cu cele ale societății și restrânse numai asupra funcționarilor angajați la societate. De aceea fundațiunea se consideră *că este a societății*, care va putea dispune însă de ea numai pentru realizarea scopului arătat.

10. Organele de conducere și control a fundațiunii vor fi organizate pentru două eventualități:

a) Atâta vreme cât societatea comercială ori industrială va funcționa ca atare, aceste organe vor fi numite de Consiliul de administrație al societății dintre angajații ei cu drept la pensie.

b) Din moment ce societatea ar trece în lichidare, fie benevol ori forțată, conducerea fundațiunii va trece asupra funcționarilor îndreptățiți la pensie, cari vor fi convocați de conducerea ce se va afla la aceea dată în fruntea fundațiunii, — pentru a se constitui și a alege noile organe de conducere și control.

Fundațiunea ca persoană juridică va fi investită în acest caz și cu dreptul de a reprezenta interesele colective ale funcționarilor față de masa de lichidare a societății.

Patrimoniul ce se va găsi în acest moment la fundațiune, precum și creanța ce se va realiza față de masa de lichidare a societății, va servi pentru îndestularea drepturilor la pensie a funcționarilor, fie într'o sumă globală, fie în rente, după cum va hotărî adunarea lor generală. Hotărârile se vor lua cu o majoritate a creanțelor care va corespunde sumelor ce se cuvin pentru fiecare funcționar drept pensie, ori sumelor totale de escontenare, după analogia votului din concordatul forțat.

11. În raport cu alți creditori, fundațiunea reprezentând interesele fundațiunilor va avea un drept de privilegiu înaintea oricărei alte creanțe, fie a particularilor, fie a Statului, ori a altor persoane chiar dacă ar fi privilegiate de alte legi speciale.

12. Să se acorde în mod precis scutire de timbre, taxe și impozit proporțional pentru toate operațiunile de constituire a funcționarilor pentru înregistrarea lor și în deosebi pentru toate transferurile de averi și dotațiunile fundațiunilor, fie că se vor face la constituire, ori mai târziu. Transcrierea proprietății în cartea funduară și predarea bunurilor de orice fel să fie liberă de taxe, timbre, impozit pro-

porțional.

13. Să se prevadă derogări dela dreptul comun, facilitându-se formalitățile de constituire a fundațiunilor în registrul persoanelor juridice.

Vă rugăm, Domnule Ministru, să primiți expresiunea sentimentelor noastre de stimă și considerațiune.

Sibiu, la 21 Aprilie 1937.

„SOLIDARITATEA“
asociațiune de institute financiare
ca însoțire.

„COLEGIALITATEA“
Asociația funcționarilor români de
bancă, comerț și industrie, Cluj.

La articolul „Indrăsneală prea mare“.

Citind articolul dlui Verax din numărul trecut al „Revistei Economice“, îmi reamintesc declarația unui om politic ardelean, cu mare suprafață, făcută în fața unei adunări publice.

Era vorba de tragica situație a elementelor de origină etnică română în industrie și comerț.

Și cum vorbitorul era invinuit, de adversari politici desigur, că face parte din multe consilii de administrație ale întreprinderilor străine dela noi din țară, le-a răspuns acestora cam în felul următor: ar fi de dorit ca noi românii să facem parte din cât mai multe consilii de administrație, pentru că numai așa vom putea româniza viața economică.

Fără îndoială că oratorul avea dreptate.

Iar, în ce-l privește, l-am crezut sincer și nu ne îndoim că, elementele românești de origină la întreprinderile unde figurează în consilii, au în el un dârz susținător.

Numai că realitatea e cu totul alta. Aproape în toate consiliile de administrație ale întreprinderilor minoritare, figurează câte unu sau două nume românești cu mare răsunet în viața politică. Aceștia sunt sau foști miniștrii sau foști înalți demnitari, ba unii sunt actuali și desigur toți cu legături mari la centru.

Cu ajutorul acestora, întreprinderile străine beneficiază de tarife vamale ocrotitoare, sunt părtașe la toate avantajele protecției românești acordate atât de generos, sunt de cele mai multe ori furnizorii autorităților românești, ca pe urmă să împartă tantieme și gratificații grase, iar străinii cu pașaport și fără, să ridice salarii lunare de sute de mii, în timp ce elementele românești nu pot găsi un post cu 2000 de Lei pe lună.

Dar, chiar în întreprinderile acestea, dacă se întâmplă să fie angajați și români de origină, aceștia sunt foarte prost tratați și slab salariați.

Nu știu dacă există vreun român dintre aceștia „cu suprafață“, care fiind membru în vreun consiliu de administrație, să se intereseze odată într'un an despre situația, proporția și remunerația elementelor românești. Cred însă că până acum n'a fost nici unul. Și e trist și dureros.

Iată pentruce minoritarii noștri sunt îndrăzneți, iată de ce proiectele ca protecția muncii naționale sau românizarea vieții economice pentru ei sunt fleacuri, sunt vorbe goale cari nouă ne sună frumos la ureche, ne face să credem în realizarea lor, cari totuși nu va fi deocamdată. Zădărnicia vine tot dela marii noștri „oameni de stat“.

La noi acasă, trebuie să trăim în minciuni, trebuie să umblăm cu ocolișuri, ca să ne ajungem scopul, constată pe bună dreptate autorul articolului amintit.

Dar, până când vom tolera toate acestea?

Până când minoritarii în țara asta vor continua să ia folosul, iar noi ponosul?

Vina este a noastră că prea suntem lași. Avem doar drept egal la viață, în țara asta care-i a noastră.

Dacă generația de acum nu-i capabilă de o reformă care să puie pe picior de egalitate pe români cu minoritari, atât în industrie, cât și în comerț, generația de mâine, adică aceia care azi se revoltă că nu poate găsi da lucru pentru ași câștiga existența, va înfăptui această reformă dorită.

O așteptăm.

Iriș.

Situația.

În ultimile săptămâni s'au înregistrat urcări simțitoare de prețuri la toate mărfurile. Toată lumea s'a alarmat de această tendință din zi în zi mai pronunțată de creștere a costului vieții. Îngrijorarea a fost generală. Populația toată sau mai bine zis consumatorii obișnuiți considerau această creștere continuă a prețurilor, drept speculă. De aceia s'a cerut cu insistență guvernului luarea de măsuri urgente contra speculanților.

Fără să examinăm cauzele cari au provocat această scumpete, dar, îngrijorarea consumatorilor și mai ales cererea lor adresată guvernului e explicabilă și justă. Scumpirea traiului a provocat un dezechilibru de pe urma căruia suferă consumatorul. Pentrucă, în realitate, prețurile se urcă mereu, iar câștigurile populației, dacă nu scad, rămân în cel mai bun caz staționare.

Acest dezechilibru preocupă pe conducătorii noștri, cari fac unele încercări pentru a stavili scumpirea traiului, prin fixarea prețurilor maximale la alimente și articolele de primă necesitate.

Într'adevăr, scumpirea mai cu seamă la alimente e de-a-dreptul excesivă.

Iar dacă această scumpete își găsește întrucâtva explicație, în anumite motive de cari ne vom ocupa mai jos, nu e mai puțin adevărat că sunt și o seamă de speculanți, negustori sau oameni de afaceri, cari de cele mai multe ori sunt străini, și aceștia vor să prindă momentul îmbogățindu-se pe spatele bietului consumator, stors până la epuizare de impozite și taxe comunale înființate cu nemiluita.

Impotriva acestora, guvernul are datoria să ia măsuri de curmarea speculei, aplicând fără cruțare pedepsele prevăzute de legea speculei, tuturor contra-venienților.

Amintim mai sus că, scumpetea își are o explicație. Iat-o: cererea pe piață, în deosebi la alimente, este mult mai mare ca oferta. Asta-i realitatea, iar cauza se datorește politicii economice a guvernelor din ultima vreme.

Se știe că pentru valorificarea produselor agricole, adică pentru ca produsele noastre să poată trece granița s'a creat nesfârșite „firme de încurajare“. Cu un cuvânt, se căuta activarea exportului. În acelaș timp s'a dat naștere unei veșnice concurențe a pieței interne.

Ținta conducătorilor, pentru acapararea piețelor străine a fost atinsă. Numai că politica aceasta economică ne-a costat mulți bani.

Și inevitabilul trebuie să se producă.

Pe de o parte sumele cheltuite tot cu primele de încurajare, trebuiau să iasă de undeva. Dar dela cine? Răspunsul nu e de loc greu: dela consumator. S'au majorat sarcinile fiscale, transportul pe C. F. R., taxele comunale, ba s'au înființat altele noi și toate asupra consumației.

Pe de altă parte s'au rărit produsele pe piața internă, iar prețurile lor au crescut — foarte natural — în proporția respectivă.

Iată deci principalele cauze ale scumpetei.

Și în situația asta vrem să vedem soluțiile guvernului pentru stăvilirea scumpetei.

ION OPRIS.

CRONICA

Președintele Poloniei și al Băncii Poloniei la București. Dl Moscicki, președintele Poloniei a fost câteva zile la București, fiind invitatul M. S. Regelui Carol al II-lea. Cu această ocaziune s'a dovedit din nou trăinicia alianței româno-polonă.

Înainte dlui Moscicki, cu câteva zile, țara noastră a fost vizitată de către dl Wladislaw Byrka, actualul președinte al Băncii Poloniei.

În întrevederile pe care acesta le-a avut cu dl guvernator al Băncii Naționale Mitiță Constanlinescu și alți conducători ai statului nostru s'a discutat dezvoltarea și întărirea raporturilor economice polono-române în cel mai apropiat viitor.

Multe din produsele noastre ar putea găsi un frumos deșeu pe piețele Poloniei. De aceea se va căuta cât mai devreme ca ele să fie bine introduse.

*

Moartea lui Rockefeller. În vârstă de 97 ani, John D. Rockefeller, cel mai bogat american, numit și regele petrolului, s'a stins din viață săptămâna trecută. În urma sa rămâne o avere imensă. Întreprinderile Standard Oil vor fi conduse de fiul acestuia John Rockefeller.

Dl Gh. Gheorghiu, fost secretar general la Ministerul de industrie și comerț a fost numit director general al Ugir-ului, în locul răposatului Ing. C. R. Mircea.

Modificarea dispozițiilor legale privitoare la aranjamentele încheiate cu creditorii pe baza art. 50 și 52 din legea dela 7 Aprilie 1934. În Monitorul Oficial Nr. 134 din 15 Iunie 1937 pag. 5438 s'a publicat un decret lege pentru modificarea art. 50 și 52 din Legea dela 7 Aprilie 1934, și art. 25 al legii privitoare la unele dispozițiuni pentru înlesnirea și refacerea creditului din 20 Aprilie 1935.

Această modificare privește numai aranjamentele încheiate pe cale amiabilă și nu și pe cele obținute prin comisiuni de arbitraj, pentru stabilirea capacității de plată. În numărul viitor al revistei noastre vom publica acest decret lege.

Adunarea generală a Casei Centrale e Cooperăției a avut loc în ziua de 8 Iunie a. c. la București. Cu această ocaziune au fost aleși membrii în Comitetul Național Cooperatist dñii I. Simionescu, I. Popovici și I. Mirea, ca supleanți dñii C. Zamfirescu, V. Costăchescu și R. Bălănescu.

Consiliul superior al cartelurilor a fost constituit printr'un decret regal zilele acestea. Fac parte din acest Consiliu dñii Ing. I. Bujoiu, director general al S. A. R. „Petroșani”, în calitate de președinte, I. Gr. Periețianu, președintele Uniunii avocaților din România, în calitate de vice-președinte, apoi Ing. I. Gîgurtă, director general al S. A. R. „Mica”, Ing. Chr. Penescu, președintele Camerei de Comerț, București, D. Mociornița, mare industriaș, Emil Tătărescu, industriaș, Marius Peculea, directorul Sucursalei Băncii

„Albina” din Cluj, iar membrii de drept sunt dñii Ing. Cezar Popescu, directorul industriei și Th. Mândru, directorul agriculturii.

Fuziune de bănci. Casa de Păstrare și Banca de Credit din Cluj a fuzionat cu: Banca de Credit din Gherla, Casa de Economii din Turda, Banca pe Acțiuni din Baia Mare și Banca Populară din Huedin.

Adunarea generală ordinară și extraordinară a soc. Uzinele de fier și Domeniile din Reșița convocată pentru data de 21 Mai a. c., s'a amânat pentru o dată care se va anunța ulterior, deoarece la prima convocare nu s'a depus numărul de acții cerut de statute.

O nouă instituție? În timpul din urmă, unele gazete din București aduc știri importante cu privire la intenția guvernului de a crea o casă de amortizare a creanțelor intrate în conversiune.

Se spune că guvernul vrea să transforme creanțele imobilizate prin legea pentru lichidarea datoriilor, în noi capitaluri active.

Soluția ar fi, înființarea unei case de amortizare cu un capital de 100 milioane Lei, din care Statul și-ar rezerva 51 la sută, restul rămânând pentru subscripția instituțiilor financiare private. Noua instituție va fi autorizată să emită scrisuri funciare și obligațiuni ipotecare până la concurența sumei de 5 miliarde Lei, pe termen de 10—15 ani. Titlurile le preia Statul și Bca Națională.

Casa de Amortizare va reesconta jumătate din plasamentele de conversiune ale băncilor și va prelua portofoliul agricol al Băncii Naționale intrat în conversiune, ca și portofoliul imobilizat al Statului.

Numerarul pus la dispoziția băncilor, prin reescontarea creanțelor intrate în conversiune, numai parte din ele va putea fi întrebuințat la noi plasamente, restul urmând să fie întrebuințat la plata depunerilor blocate.

Așteptăm realizarea acestei intenții a guvernului.

Consiliul Superior Economic. Se știe că nici până acum nu s'a constituit Consiliul Superior Economic, înființat printr'o lege specială înainte cu câteva luni.

Dela început am fost împotriva înființării acestui consiliu, fără nici un rost și pe deasupra foarte costisitor. La timpul său am argumentat inutilitatea lui, așa că, nu mai revenim acum.

Un lucru ne pare curios și nu'l putem trece cu vederea.

Scriu gazetele din București: Pregătiri la Ministerul de Industrie și Comerț în vederea constituirii

Consiliului Superior economic. In cel mult două săptămâni el va fi constituit.

Curios, nu? După ce se aduc decrete legi cu caracter economic, și în preajma vacanței se constituie acest consiliu „superior”. De ce oare?

Nu se risipește deajuns banul statului, mai e nevoie de-o cheltuială inutilă?

Industria de tricotaje s. a., Sibiu. A luat ființă în Sibiu în cursul unei trecute societate anonimă cu capital românesc, având ca scop producerea de articole de tricotaje de tot felul.

Societatea a preluat fosta fabrică Vogelsang, cumpărând întreaga clădire și instalațiunile existente.

Avansări la Banca Națională. La Banca Națională s'a făcut o avansare generală. De câțiva ani nu s'au făcut decât foarte puține avansări. De data aceasta toți funcționarii îndreptățiți au fost avansați.

Banca Franței a urcat scontul. Ziarele aduc știrea că Banca Franței a urcat taxa scontului dela 4 la 6 la sută, a avansurilor pe titluri dela 5 la 7 la sută și ale avansurilor pe 30 de zile dela 4 la 6 la sută.

Mășura aceasta denotă din nou nestabilitatea francului francez.

Banca Creditanstalt din Viena și-a redus capitalul societar dela 167 la 101 milioane șilingi. Odată cu această operațiune a înființat o casă de pensii independentă.

Prelungirea reducerilor pe C. F. R. S'a hotărât prelungirea până la data de 9 Iulie a. c. a reducerilor pe C. F. R. de 50 și 75 la sută pentru vizitatorii expoziției „Luna Bucureștilor” și „Munca Noastră Românească”.

Cursul monedelor la târgul liber a fost în ultimile zile:

Francul francez	8.15—8.20
Francul elvețian	41—42
Lira sterlină	875—885
Dolarul	175—177
Marca Germană	40—41

Șilingii austriaci	33—34
Pengoe	34—36
Coroana cehă	6—6.30

Bursa. In timpul din urmă s'a observat o lipsă de transacțiuni în toate compartimentele. S'au înregistrat scăderi de prețuri pretutindeni. Și în deosebi s'a observat la petrolifere o lipsă aproape totală de interes, iar cele cari au cotat au cedat din cursul vechiu.

Bancarele au prezentat oarecare interes, cursul menținându-se ferm.

Efectele cu dobândă fixă au înregistrat din nou ușoare urcări de curs, cererea lor fiind mare.

Iată și cursurile: Imprumutul consolidării crește dela 32 la 33, Imprumutul de înzestrare 73¹/₃, Imprumutul refacerii 56, Imprumutul Stabilizării 57, Imprumutul Dezvoltării 48¹/₄, Banca Națională a României între 4725—4750, Banca Românească 425, Banca de Credit Român 320, Banca Comercială Română 185, Astra Română 1070, Steaua Română 570, Concordia 580, Petrolul Românesc 465, Mica 1625, Reșița 581, Letea 790, Titan-Nadrag-Calan 1500, S. T. B. 1380, asigurările Dacia România 4800, Naționala 215, Generala 1100, Agricola Fonciera 280, Asigurarea Românească 475.

P.

Imprimare, Registre, Rechizite, etc. etc.

Procurați

NUMAI dela

Tipografia, Librăria,

C o m p a c t o r i a

„DACIA TRAIANĂ” SIBIU.

Piața Unirii Nr. 7.— Telefon Nr. 168.

„CETATEA”

BANCĂ ECONOMICĂ COMERCIALĂ, SOCIETATE ANONIMĂ, RUPEA.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai Institutului „CETATEA”, Bancă Economică Comercială S. A., Rupea, prin aceasta sunt invitați, în conformitate cu §§-fii 20—34 din statute la

a XXVII-a adunare generală ordinară,

care va avea loc în ziua de 28 Iunie orele 8 a. m., în localul Institutului din Rupea. În caz când nu se va prezenta numărul suficient de acționari, adunarea se va ține la 5 Iulie 1937, la aceeași oră și în același local.

ORDINEA DE ZI:

1. *Deschiderea adunării și constituirea biroului;*
2. *Raportul Consiliului de Administrație și al Comisiunii de Censori, asupra anului de gestiune 1936. Stabilirea Bilanțului și acordarea absolutivelor organelor de conducere ale Societății;*
3. *Decidere asupra pierderii de Lei 44.848;*
4. *Decidere asupra propunerii Consiliului de Administrație de a modifica aranjamentul anterior cu creditorii, respectiv de a încheia un nou aranjament cu creditorii și aprobarea noului bilanț cu reducerile de creanțe în concordanță cu acest aranjament;*
5. *Aprobarea tuturor operațiunilor făcute în legătură cu aplicarea legii de conversiune art. 52 și următorii, reducerea capitalului social și a creanțelor din depuneri și a celorlalte creanțe conform cu hotărârea ce se va aduce la punctul precedent;*
6. *Eventuale propuneri.*

Bilanț general la 31 Decembrie 1936.

Activa. Cassa Lei 11.958'—; Disponibil la Bănci Lei 340.210'—; Debitori în conversiune Lei 6.358.484'—; Debitori Lei 433.810'—; Pierderi din conversiune Lei 97.714'—; Efecte publice Lei 40.006'—; Imobile Lei 10.000.000'—; Mobilier și instalațiuni Lei 110.000'—; Efecte reescontate Lei 22.127.092'—; Cauțiuni statutare Lei 130.000 —; Pierderi din anul 1935 Lei 39.408'—; Pierdere în anul 1936 Lei 44.848'—; Total Lei 39.733.530'—.

Pasiva. Capital social Lei 4.000.000'—; Fond de rezervă Lei 500.000'—; Fond pentru amortizarea pierderilor din conversiune Lei 1.370.309'—; Fond de pensuni Lei 1.500.000 —; Depuneri pe libret Lei 8.437.232'—; Depuneri în Cont Curent Lei 461.769'—; Creditori Lei 1.144.398'—; Cont transitoriu Lei 62.730'—; Angajamente din efecte reescontate Lei 22.127.092'—; Deponenți de cauțiuni statutare Lei 130.000'—; Total 39.733.530'—;

Consiliul de administrație.

„CHIORANA“

Institut de credit și economii, soc. pe acții în Șomcuta-Mare.

Activ.		Bilanțul la 31 Decembrie 1936.		Pasiv.	
		Lei	b.		
Cassa :				Capital social	400.000'—
Numerar efectiv		127.866'—		Fonduri de rezervă :	
Portofoliu de titluri :				a) Rezerva legală	755.400'—
1. Titluri românești :				b) Rezerva statutară	263.089'—
a) Efecte publice în				c) Rezerva specială	331.227'—
val. nom. Lei 5000	2.700'—				1.349.716'—
b) Titl. cotate la bursă				Fonduri de amortisment :	
val. n. Lei 250.000	269.300'—			a) Pentru creanțe du-	
c) Titl. necot. la bursă				bioase	200.000'—
val. n. Lei 278.225	201.000'—			b) Pentru imobile	1.161.000'—
2. Titluri străine val.				c) Pentru titluri	31.000'—
nominală Lei 4710	400'—	473.400'—		Fond de pensii	767.030'—
Portofoliu de scont :				Dif. de curs. nerealizate la portof. de	
a) Cambii fără garanții				titluri	125.325'—
speciale	148.152'—			Depuneri spre fructificare: Din țară pe	
b) Cambii garantate cu				termen	671.269'—
ipoteci	452.763'—	600.915'		Conturi diverse	96.138'—
Debitori beneficiind de legea lichid. dat.				Dividende neridicate	18.166'—
cota rămasă		1.753.449'—		Conturi transitori (dobânzi anticipate)	15.128'—
Pierderea rez. din aplicarea legii lichid.				Beneficiul net din anul curent	1.500'—
datoriilor		564.000'—			
Imobile: Necesare com. propr., funcț. și					
de închiriat		1.200.000'—			
Conturi diverse		116.642'—			
		4.836.272'—			4.836.272'—
				Coturi de ordine :	
Conturi de ordine :				Dep. de cauțiuni statutare	16.000'—
Cauțiuni statutare		16.000'—		Dep. de ipoteci și garanții diverse	5.519.010'—
Ipoteci și garanții diverse		5.519.010'—			5.535.010'—
		5.535.010'—			

Debit.		Contul de Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1936.		Credit.	
		Lei	b.		
Cheltuieli de administrație :				Reportat din beneficiul anului precedent	2.199'—
a) Salarii	86.737'—			Dobânzi încasate	95.415'—
b) Diverse	37.042'—	123.779'—		Comisioane încasate	10.585'—
Impozite		13.987'—		Venitul portofoliului de titluri	14.542'—
Amortizarea din pierderi din lichid. dat.		10.207'—		Venitul imobilelor	26.732'—
Beneficiul net al anului curent		1.500'—			
		149.473'—			149.473'—

Șomcuta-Mare, la 31 Decembrie 1936.

Alexandru Nilvan m. p.,
preș. Cons. de Adm.

Pentru contabilitate :
Eugen Chepeș m. p.,
contabil autorizat.

Pop Antoniu m. p.,
contabil expert.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Gheorghe Borbil m. p.

Ioan Chișiu m. p.

Alexandru Lazar m. p.

Athanas'iu Matei m. p.

Paul Fetti m. p.

Verificat și găsit în conformitate cu codul de com. și Legea Bancară.

Dr. Ștefan Benea m. p. Ioan Butean a Vasile m. p. Dr. Vasile Dogariu m. p. Ștefan Gheție m. p.
preș. Cons. de Censori,
expert contabil.

Verificat și de Banca Națională a României, Satu-Mare.